

Odkrywanie świata przyrody **to niezwykła przygoda!**

Ponad 71% z Was ocenia zakres treści przyrodniczych w serii *Ale to ciekawe* jako dobrze dopasowany. Podkreślacie, że treści są ciekawe, różnorodne i angażujące, co przekłada się na aktywność uczniów. Najbardziej docenicacie realistyczne zdjęcia, przejrzyste podpisy, odniesienia do pór roku oraz obecność prostych doświadczeń. Jednak my udoskonalamy doskonałe, dlatego wprowadziliśmy drobne modyfikacje.

BYŁO

JEST

Dodaliśmy dymki, w których dzieci wyjaśniają cel i sposób wykonania zadania.

Odejście od nawiązania do lektury *Kapelusz Pani Wrony* w kierunku neutralnego tematu związanego z ogrodem.

W projekcie nowej podstawy programowej 2026 znalazły się również nowe zapisy dotyczące edukacji przyrodniczej.

Przykłady nowych zapisów w podstawie programowej

W projekcie podstawy programowej stawiany jest nacisk na badanie i sprawstwo: bada, testuje, projektuje.

Nacisk na projektowanie sposobów wspierania narządów (ruch, dieta) na podstawie doświadczeń.

Rozbudowany dział o siłach, świetle, ciepłe i dźwięku jako zjawiskach fizycznych.

Edukacja klimatyczna, badanie śladu konsumpcyjnego, oszczędzanie zasobów Ziemi.

Sposób realizacji w podręcznikach *Ale to ciekawe* w klasie 1 lub informacja o realizacji w dalszych klasach

Ale to ciekawe doceniane jest przez nauczycieli za mnogość doświadczeń łatwych do przeprowadzenia w klasie.

Ten punkt realizowany jest już od pierwszej wersji *Ale to ciekawe*.

Już w klasie 1 dodaliśmy te treści w formie doświadczeń. Będą one kontynuowane i rozwijane w klasach 2 i 3.

W klasie 1 pokazujemy zmiany klimatu na przykładzie lodowców, temat kontynuujemy w klasach 2 i 3. Uświadamiamy o konieczności oszczędzania wody.

2. Wykonajcie doświadczenie zaproponowane przez Natalkę. Kiedy plastelina pływa, a kiedy tonie? Dlaczego tak się dzieje? Spróbujcie to wyjaśnić.

- Nalej wody do miski.
- Z jednego wałka plasteliny zrób kulkę.
- Z drugiego wałka plasteliny uformuj miseczkę.
- Ostrożnie połóż na wodzie plastelinową miseczkę, a potem kulkę. Zaobserwuj, co się dzieje.

Wykonajcie doświadczenie z innymi przedmiotami, które znajdziecie w sali.

7. Przeprowadźcie doświadczenie na boisku szkolnym. Sprawdźcie, skąd wieje wiatr i czy jest silny.

Przygotuj patyk i wstążkę. Zawiąż wstążkę na jednym końcu patyka. To wiatromierz. Wyjdź na boisko i wbij wiatromierz w ziemię. Za jego pomocą obserwuj siłę i kierunek wiatru przez 3 dni.

Doświadczenia, które w łatwy sposób można przeprowadzać w szkole.

Życie płatka śniegu. Zabawa czy nauka?

Białe zimy to marzenie wielu dzieci i dorosłych. Można wtedy jeździć na sankach, lepić bałwany, zbudować igloo (wymawiaj igło) lub urządzić bitwę na śnieżki. Śnieg to niezwykle zjawisko. Czy zastanawialiście się kiedyś, skąd bierze się ten piękny, biały puch i czym właściwie jest śnieg?

Życie każdego płatka śniegu rozpoczyna się wysoko nad ziemią – w chmurach. Aby dobrze to zrozumieć, trzeba pamiętać, że chmury są zbudowane z pary wodnej unoszącej się w powietrzu. Kiedy jest mróz, para wodna, która jest gazem, zamarza i tworzą się małe kryształki lodu. Są cięższe niż para wodna, więc zaczynają spadać.

Gdzie powstaje śnieg?

Co jest potrzebne do powstania płatka śniegu?

Ile ramion mają płatki śniegu?

W powietrzu unoszą się też drobinki kurzu i pyłki. Są tak małe, że nie jesteśmy w stanie zobaczyć ich gołym okiem. Wyobraźcie sobie, że kryształki lodu przyklejają się właśnie do tych drobinek. W ten sposób powstaje śnieżynka, nazywana płatkiem śniegu. Śnieżynki to piękne gwiazdki, które zawsze mają sześć ramion, ale każda z nich wygląda inaczej.

W zależności od temperatury woda występuje w jednym z trzech stanów skupienia.

stan ciekły

stan stały

stan gazowy

Zagadki

Leci z nieba puszek biały. Już pokryty nim świat cały. Wszystkie drogi i chodniki niczym białe dywaniki.

Gdy nadchodzi mroźna zima, a mróz za nos wszystkich trzyma, niewielkie płatki do ręki wpadają, w kropelki wody się zamieniają.

1. Posłuchaj tekstu. Obejrzyj zdjęcia. Odpowiedz na pytania.
2. Zapytaj rodziców lub dziadków, jak w czasach ich dzieciństwa wyglądała zima: ile było śniegu, jaka była temperatura powietrza. Jak myślisz, dlaczego nastąpiły zmiany?
3. Wyjaśnij, co to znaczy, że woda występuje w trzech stanach skupienia. Podaj przykłady wody w tych stanach.

14 Festiwal Śnieżynek 15

Dodane nowe treści związane ze stanami skupienia wody.

Sposoby wspierania zdrowia, propagowanie ruchu oraz zdrowego odżywiania.

Mózg lubi...

świeże powietrze i ruch

warzywa, owoce, wodę i orzechy

być wypoczęty

towarzystwo

wyzwania i treningi

przerwy podczas uczenia się

Co wiemy o mózgu?

Naukowcy odkryli, że mózg, tak jak mięśnie, można wyćwiczyć. Różne zadania i wyzwania są dla niego tym, czym podnoszenie ciężarów dla mięśni. Mózg nie lubi nudy. W zamian za systematyczny trening odwdzięczy ci się dobrą pamięcią i szybkością rozwiązywania zadań.

1. Na podstawie obrazka powiedz, do czego służy człowiekowi mózg.
2. Jak dbasz o mózg?
3. Jak lubisz się uczyć?
4. Jakie wyzwania lubi twój mózg?

14 Jak się uczyć? 15

Skąd wiemy, że lodowce topnieją?

Są takie lodowce, które ludzie fotografują od 100 lat. Na zdjęciach widać, jak duże były kiedyś, a jak wyglądają teraz. Osoby, które zajmują się badaniem lodowców, to glaciolodcy. Jednak nie trzeba być naukowcem, aby zobaczyć, jak zmniejszają się lodowce.

2. Co wiesz o lodowcach?

3. Poszukaj w internecie innych ciekawostek o lodowcach.

61

Zmiany klimatu na przykładzie lodowców.

Nietoperz jest ssakiem, który w Polsce podlega ochronie całkowitej. Jest aktywny nocą. Wtedy poluje. Jego pokarmem są owady. Mieszka w piwnicach, na strychach lub w jaskiniach. Jest jedynym latającym ssakiem. Ma zdolność echolokacji, czyli orientuje się w terenie dzięki dźwiękom odbitym od przedmiotów. Żyje na wszystkich kontynentach z wyjątkiem Antarktydy. Śpi zwrócony głową w dół. Zimą hibernuje, czyli zapada w tak zwany sen zimowy.

1. Powiedz, które informacje na temat życia nietoperzy najbardziej cię zainteresowały.
2. Wykonajcie w klasie doświadczenie. Co można zaobserwować?

Przygotujcie dwie papierowe tuby (np. rolki po ręcznikach papierowych). Stań i przybliż tubę do ust, ukośnię do ściany. Powiedz dowolne słowa. Koleżanka lub kolega z tubą przy uchu mogą spróbować ustalić, skąd dochodzi nadawany przez ciebie dźwięk.

Nocny tryb życia nietoperza

Niektóre zwierzęta prowadzą **nocny tryb życia** - śpią w dzień, a budzą się i są aktywne nocą.

Zasadki:
Ten ptak dobrze widzi w nocy i ma bardzo duże oczy. Wisi w jaskini do góry nogami. Jak płaszczen jest owinięty skrzydłami.

3. Wymień inne zwierzęta prowadzące nocny tryb życia.
4. Przepisz do zeszytu nazwy zwierząt, które potrafisz napsuć.

Doświadczenia w zakresie takich zjawisk fizycznych, jak siła, światło, ciepło i dźwięk. Rozwinięcie tematu zwierząt prowadzących nocny tryb życia.

1. Wykonajcie w klasie doświadczenie z cieniem. Stwożcie w klasie przestrzeń do obserwowania cienia. Złapcie światło. Zauważcie obna. Odpowiedzcie na pytania.

Przygotuj źródło światła, na przykład lampkę lub latarkę, i dowolny przedmiot. Ustaw się przed białą ścianą w zaciemnionym pomieszczeniu. Przed sobą postaw przedmiot. Włącz latarkę i skieruj światło na przedmiot. Poruszaj przedmiotem lub źródłem światła. Obserwuj, co się dzieje.

2. Podskakuj rymowanki. Naucz się jej na pamięć.
To mój cień, wielki cień. On jest ze mną cały dzień! Promień słońca na mnie pada. Znow mój cień się za mną skrada!
Jolanta Okaniewska

3. Sprawdź na podwórku, jak wygląda twój cień. Czy da się przed nim uciec?

4. Przeczytaj rozmowy bohaterów teatryków cieni. Do których scenek pasują? Układ rozmów do scenki, która nie została wykorzystana.

5. Jakie zwierzęta są pokazane w teatryku cieni? Spróbujcie pokazać te zwierzęta w klasowym teatryku cieni.

5. Jakie dźwięki słychać, gdy deszcz pada na liście i kwiaty, a jakie - gdy uderza o metalowy dach samochodu? Jakie dźwięki słychać, gdy krople deszczu wpadają do kałuży lub do jeziora?

• Który dźwięk jest cichy i delikatny, a który głośniejszy od niego?

6. Przygotujcie w klasie koncert deszczowej muzyki.

Świadomość konieczności oszczędzania wody.

6. Popatrz na obrazki i powiedz, do czego domownicy używają wody. Kto z domowników oszczędza wodę?
7. Jak w twoim domu oszczędza się wodę?